

Злобният боеприпас

Директен „билет до Ага“

Когато животът зависи от един изстрел, а времето за него е едва частица от секундата, кое е решаващо – мощният заряд в патрона или вида на куршума? Американската компания Extreme Shock Munitions дава своеобразен отговор на този въпрос. Специалните куршуми и боеприпаси, произвеждани от нея, са признати от антитерористичните подразделения и оценени по достойнство като максимално ефективни.

← ↑ Входна рана в диво прасе от куршум с калибр 44 S&W Extreme Shock (кръвата снимка). Малката дупка с нищо не показва какво се е случило зад нея (горе). Вътрешните органи са трансформирани в течна състояние.

■ текст и снимки
Светозар Стефанов – Томпсъна

«ВАРИАНТ I: ... Някъде в БЛИЗКИЯ ИЗТОК...»

По смрачаващата се улица патрулират двойка войници. Наоколо няма никой, само изтърбушени скелети на изгорели леки автомобили. Носи се тежка миризма на загасващи пожари, а въздухът продължава да е зареден с напрежение. Изведнъж зад един от автомобилите се показва човек, облечен в маскировъчни, пепелно-

сиви дрехи. Той крещи нещо неразбираемо и вдига пред себе си тежък гранатомет. Насочва го към патрула, но единият от войниците е по-бърз. Полуавтоматичният му пистолет проблясва в ръката, следват два бързи, сухи изстрела, един след друг. Куршумите попадат в гърдите на нападателя. Той пада, но отново се изправя и завърта гранатомета към патрула. Следват още две бързи попадения от пистолета в гърдите му. Терористът е на земята, но с последни сили вдига отново

гранатомета. Последната двойка куршуми прекратява всички движения... Войникът бавно прибира пистолета в кобура си. Едва сега по гърба му започва да избива студена пот и той осъзнава, че през цялото време е бил на косъм от смъртта!

«ВАРИАНТ II: ... Пак там...»

Пак същата ситуация. Пак подобен нападател и войник с полуавтоматичен пистолет. Този път обаче изстрелът е само един.

Злобният боеприпас

Тялото на терориста като че ли се издува за миг, като детски балон. В следващата секунда на всички страни се разлетяват микроскопични частици метал, разкъсани дрехи и части от вътрешността на тялото. Ефектът от попадението прилича на взрив на снаряд зад гръдната кост. Патрулиращият войник дори няма време да изпита страх. Той знае, че pistolетът му е зареден с най-злобните боеприпаси, създавани някога. Боеприпаси, чиито куршуми предизвикват мигновена смърт. За част от секундата нападението е елиминирано по възможно най-бързия и безкомпромисен начин.

„Секретът на въздействието на куршума се състои в неговото съдържание“ – обяснява Джеф Мълинс – президент на Extreme Shock Munitions, който през декември 2006 година посети София. Ръководената от него компания е производител на въпросните амуниции. „Под медната ризница на куршума се крие специална сплав – Tungsten-Nytrilium™, предварително подложена на обработка под компресия. Когато такъв куршум попадне в област с определено вътрешно налягане (каквото е например човешкото тяло) или в затворено пространство, запълнено с течност (каквото обикновено е всеки човешки орган), той се взривява от удара и се разпада на хиляди частици. Те разкъсват всичко около себе си, раздробяват кости, вътрешни органи и мускулатура и заедно с тях излитат навън.“ Куршумите са плод на повече от десетгодишна съвместна работа между експертите на Extreme Shock и инструкторите от специалните сили и антитерористичните подразделения на САЩ. Описваните боеприпаси са създадени с една единствена цел – да гарантират оцеляването на „добрите“ в свръхкритични ситуации – тогава, когато част от секундата е решаваща за изхода от схватката. В такъв момент често няма време за втори довършващ изстрел. Терористите трябва да бъдат обезвредени мигновено и безкомпромисно. Това важи с особена сила в случаите на взети заложници. Известно е, че дори и

→ Боеприпасът Fang Face с куршум „Назъбено лице“ неслучайно носи толкова ужасно име. Видът му сам по себе си е страховит.

прострелян в сърцето човек, но под въздействието на адреналина от критичната ситуация, в която е поставен, може да продължи още няколко секунди да натиска спусъка и да стреля. Това са т.нар. пет секунди на мъртвеца. Понякога и те са достатъчни да бъде взривено детониращо устройство или ръчна граната, което предоставя трагичен край за операцията по освобождаването на заложниците. Ако бъде използван Extreme Shock боеприпас срещу похитител в подобен случай, шансовете за оцеляване на заложниците са далеч по-големи.

Куршумът, вложен в патрона, е конструиран така, че да осигури максимална експанзия в момента на проникването. Той не може да премине през тялото на простреляния и да нарани някой от стаящите зад него, тъй като експандира ек-

сплозивно още при навлизането си навътре. Затова този куршум е изключително удобен за използване в градски условия и на улицата, където обикновено е пълно с хора. Т.е., не съществува риск от случайно нараняване с куршум, който е перфорирал първата жива цел и е излетял с достатъчно смъртоносна скорост и енергия отвъд нея. С такава цел са произведени боеприпасите от серията Enhanced Penetration Round (EPR) – с увеличена степен на пенетрация. Те се предлагат в pistolетни и револверни калибри: 32ACP, 32NAA, .357 MAG, 357 SIG, .38 Special, .40 S&W, .44 MAG, .45 ACP и 9 мм. Медната ризница на куршума му позволява да прониква през стъкло, лек метал (като на автомобилните врати, например) и дърво. Преминва без затруднения през дебела кожа и чак след това фрагментира с катастрофални последици. Такъв куршум би проникнал във всяка цел, докато обикновеният оловен куршум ще рикошира.

Друг вид куршум, конструиран от Extreme Shock, е Fang Face – „Назъбено лице“. Челната част на куршума е красноречиво свидетелство какво се случва, когато попадне в жива цел. В резултат на разпадането му се образуват взривообразни вълни, които се разпространяват концентрично. Очевидно е, че тук не се държи сметка за точната зона на попадение в човешкото тяло. Единственото, което се изисква, е ударът да е локализиран в областта над кръста. След такова попадение всякаква лекарска намеса е излишна.

Специално за въздушните шерифи и за силите за осигуряване на безопасността на полетите е създаден друг вид куршум – Tungsten-Nytrilium Air Freedom Round (AFR). Той е изработен от твърда пластмаса, разделена на сектори, с хидрошоков HP връх. Куршумът допълнително е

← ↑ Едва ли някога е бил създаван по-злобен куршум от тези, вложени в боеприпасите Enhanced Penetration Round (EPR). Той прониква през леки преградни стени, но попадне ли в човешко тяло се пръска на хиляди парчета.

← **Боеприпасите Air Freedom Round (AFR)** са в арсенала на въздушните шерифи на САЩ и на много други държави. Те осигуряват безопасност на пасажерите и на полета при стрелба в самолет. Нещо, което със сигурност не може да се каже за въздушните терористи...

полуоблечен в медна ризница, насечена в коничната си част. Тези боеприпаси могат да се използват безпроблемно за стрелба в закрити помещения или в самолети. Техните куршуми не могат да пробият самолетната обшивка, но за сметка на това, преминавайки през седалка, могат да попаднат в тялото на седналия терорист и да се разпаднат на части. За седящите наоколо пътници не съществува никаква опасност. Опасност не съществува и за пасажерите пред терориста. Карабинните куршуми и боеприпаси също

→ **Карабинните боеприпаси на Extreme Shock Munitions са снабдени със специални куршуми. На снимката – бронбоек боеприпас с куршум mun Solid.**

← **Боеприпаси с такива куршуми са произведени не само за използване в карабини с калибър 5,56 и .50BMG, но и в калибри за късо оръжие – 9 мм, .44 MAG и 45 ACP.**

са застъпени в производствената гама на Extreme Shock Munitions. По време на изпълнение на задачите си снайперистите често трябва да мислят повече за пространството отвъд нацелената цел, отколкото за самата цел. Иначе казано – основният проблем често е не да бъде ликвидиран обектът, а да не бъдат поразени стоящите зад него хора. За тази цел са създадени боеприпасите от серията Advanced Subsonic Product (ASP). При попадение в човешка фигура те дефрагментират напълно без последствия за околните. Използват се в служебните оръжия от фамилията Colt M4/M16. При монтиран заглушител в случая се чува единствено тракането на чукчето на ударния механизъм. Боеприпасът е изключително слабо чувствителен към температурата и може да се използва успешно в автоматични оръжия, при които цевта се загрява от темпа на стрелбата.

В портфолиото на Extreme Shock Munitions е отделено специално място на карабинните HP куршуми. Основните застъпени калибри са .223, .308, .30-06, .300 WM и .50BMG. За да се определи ефективността от попадението на куршума в жива плът често се анализира профилът на огнестрелната рана. Това може да стане освен чрез заснемане, още и с използване на т.нар. балистичен желатин -10-процентен микс от вида Kind and Knox Type 250,

приготвен с топла вода при температура не повече от 104° F (40° C), а след това съхраняван и прострелван при температура 39° F (4° C). Желатинът се подготвя, формова се на правоъгълни блокове и се разграфява предварително. В това състояние той може да даде точна представа относно проникването на куршума, която е съвсем близка до истинското проникване на същия куршум в жива тъкан.

Известно е, че когато се стреля с конвенционални куршуми непосредствено след входната рана се образува канал. Той е причинен от прорязващия и пробивен ефект на куршума. В зависимост от вида на проектила каналът може да бъде с различна

←↙ При попадението на карабинен куршум Extreme Shock в блок от балистичен желатин, диаметъра на входната рана е около 200 пъти по-голям от калибъра на куршума. Истинските поражения обаче са зад този отвор. Филмирането с високоскоростна камера показва, че от материята зад отвора не е останало нищо.

ширина. В много от случаите е налице единствено перфорация на плътта, което не винаги носи търсения ефект на моментално поразяване на противника. При куршумите на Extreme Shock такива канали липсват, просто защото след попадението не остава нищо, което да ги оформи. Тук дори не може да се говори за хидростатичен или хидродинамичен шок, противникът е елиминиран мигновено. Началната скорост на куршума и специалната му конструкция водят до ужасяващи поражения. Още при входното отворстие се образува дупка с размер около 200 пъти превишаваща диаметъра на куршума.

Специалните куршуми, за които разказахме досега, могат да бъдат използвани и в гладкоцевни пушки 12-и калибър. За целта куршум тип Air Freedom Round (AFR) чрез сабо е вложен в гилза за кал. 12. Резултат – липса на рикошет, възможност за стрелба от дистанция под 1 метър и възможност за използване в закрити помещения.

Патронът е подходящ за силите за борба с терористи при проникване и стрелба на закрито. Специален патрон е разработен и за преодоляване на заключени врати и здрави ключалки.

По отношение на балистиката на изброените куршуми може да се каже, че те не се различават съществено от обикновените куршуми в същия калибър и със същото тегло. Балистичните им коефициенти са същите, каквито са и на стандартните куршуми. Това е от особено значение за карабинните куршуми. Известно е, че един от най-добрите снайперистки калибри – .308, има отлични параметри, ако е снаряжен с куршум с тегло 168 грейна. Не е случаен факта, че точно това тегло е избрано и за куршума на Extreme Shock Munitions. Остатъчната скорост, която притежава този куршум в момента на удара дори и на дистанция около 1100 м е достатъчна, за да

↑↘ С този патрон в кал. 12 може да се стреля в стая, без опасност от рикошет (горе). Няма врата, която да остане здрава, ако срещу нея се стреля с подобен патрон (долу).

го отвори при попадение в човешко тяло. В боеприпасите се използват стандартните барути за съответните калибри. Няма никаква особеност и по отношение на капсулите. Дълбочината на влагане на куршумите в гилзата е според стандартите на SAAMI, тъй като трябва да се зареждат безпроблемно във всички възможни карабини. Амуниците са произведени в границите на допустимите отклонения на производствената линия.

Въпреки това експертите на Extreme Shock Munitions са предвидили възможност и за ръчно снаряждане на боеприпаси. За повечето от калибрите могат да се купят и само куршуми. При ръчно снаряждане на боеприпаси с тези куршуми може да се постигне малко по-голяма обща дължина на патрона. Това означава, че куршумът ще бъде вложен по-плитко в гилзата и ще е изтеглен напред към нарезите на цевта. Така се осигурява малко по-голям вътрешен обем на гилзата, възможност за по-голяма доза барут и съответно – висока начална скорост. Разбира се, не трябва в никакъв случай да се превишават посочените от производителите максимални количества барут, тъй като налягането в патронника при изстрела може да достигне опасни граници.